187. številka. V Ljubljani, v torek 12. avgusta 1919. LII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvo:	
celoletno naprej plačan	K 84·—	celoletno	K 95·—
polletno	„ 42·—	polletno	„ 50·—
3 mesečno	„ 21·—	3 mesečno	„ 26·—
1 „	„ 7·—	„	„ 9·—

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vredno ☛ po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
☛ Rokopisov ne vrača. ☚

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Ninčić o valutnem vprašanju.

V glasilih, ki so mu politično sorodna, to je v »Samoupravi« in v »Slovencu«, finančni minister Ninčić priobčuje zagovor za svojo valutno politiko. Predvsem trdi, da je bilo znano žigosanje najboljše, kar se je dalo napraviti v varstvo tiste krone, ki se je nahajala na naših tleh. Največje zadoščenje mu je, da tudi češki finančni minister Rašin s svojim načinom biljegovanja ni uspel, kar po mnenju Ninčićevem že dovolj dokaže, da ima on prav. Vendar to ni istina. Češki minister je napravil to pogreško, da je z umetnimi sredstvi povzdigoval vrednost češke krone v inozemstvu v pretirani meri, tako da je bila razlika med njenim kurzom v inozemstvu in med njeno nakupno vrednostjo v lastni državi velikanska. Mnogo več nego je Rašin pokvaril s tem pretiravanjem, je Ninčić pokvaril s tem, da je storil vse, da jugoslovanska krona v inozemstvu nič vredna ni in da moramo danes liro plačevati po 4 K 50 vin., švicarski frank pa celo po 7 K. Češke razmere so veliko neugodnejše za ureditev valutnega vprašanja kakor naše. Češka mora ogromno uvažati, medtem ko imamo pri nas srečo, da z živilskimi izvozi sproti moremo regulirati stanje valute. Reči bi morali: »Mogli bi« regulirati kajti to se v resnici ni zgodilo in vsa ona živila, ki so se v ogromnih množinah izvozila oficijelno in neoficijelno preko severne granice, naši valuti niso nič pomagala, nasprotno škodovali so ji, kajti za nje smo prejeli nove krone. Vsak od nas vé dobro, da se more zaprečiti inflacijo nemške in madžarske krone končno samo z zamenjanjem. Dasi je minilo od sestave prvega našega ministrstva že devet mesecev, surogata za krone še ni. Ninčić trdi, da se ta surogat tiska v Parizu, Zagrebu in Pragi. To je morda res, vendar je znano, da ga do danes še ni niti za eno miljardo. Čehi naročajo pod posebnimi nadzorstvi tisk novčanic na Dunaju, da bi prišli preje do njih, mi pa v Pragi. Za naša živila bi nam bili na Dunaju natisnili že zdavnaj 8 milijard surogata, pri čemur nam je popolnoma vseeno, ali bi bile te banknote tehnično krasno izdelane, samo da so zavarovane proti ponarejanju. Vsaj tisočake in stotake bi se bilo zdavnaj lahko izdelalo in s tem zaprečilo neizmerno škodo. Zdi se pa, da pojde še mesece naprej, predno kaj dobimo. Ako se danes predlaga biljegovanje z razrezanimi bankovci, bi to bila odpomoč za trenotek, ki je potrebna le za to, ker je finančni minister tako zakasnel. V nadaljnih izvajanjih očita gosp. Ninčić, da je naša kritika izzivala Srbijo. Ni ga dovolj energičnega izraza, da zavrnemo to insinuacijo. Če se smatra za separatizem, da opozorimo vlado na globoko vznemirjenje, katero se je polastilo dveh tretjin našega naroda, ki žal še vedno posedujejo bivšo avstro - ogrsko novčanico, in ki se boje, da jutri zapadejo ruinu, potem mirno iemljemo ta očitek na sebe. Mehanična izmenjava krone za dinar v visokem razmerju, ne da bi se obenem zagotovilo, da se povsem analogno uredijo cene vseh glavnih življenjskih potrebščin, bi bila velika nesreča, ki bi utegnila v nevarnost spraviti vso državo. Država, ki danes ni v stanu ugnati verižnikov in ki je proglasila skoro popolno svobodo trgovine, ne more riskirati takega izmenjanja. Mi dobro vidimo slabe strani dualizma v valuti in radi smo pripravljeni, odkupiti dinare po jako ugodnem razmerju, samo da se temu dualizmu konec stori. Očitek, da hočemo lastnike dinarov oškodovati, je torej prazen. Rešiti hočemo samo sebe, kajti če propadejo lastniki kron v naši državi, potegnejo v prepad tudi lastnike dinarev. Vzdržati moramo stališče, da je bila Ninčićeva valutna politika za nas pogubna in da so še pogubnejši njegovi nadaljni načrti. Valutno vprašanje se mora rešiti pred široko javnostjo, formalno pa s sklepom Narodnega predstavništva.

Politične vesti.

H krizi. Beograd, 10. avgusta. Kakor izve naš poročevalec, je zahteval designirani ministrski predsednik Ljuba Davidović od onih parlamentarnih klubov, ki se do sedaj še niso hoteli jasno izjaviti, ali gredo tudi tudi v koalicijsko vlado z Demokratsko zajednico, točen odgovor do jutri, ponedeljka opoldne. Naprosil je zlasti Jugoslovanski in Narodni klub, da se do jutri točno izjavita, hočeta li v slučaju, da radikalci odklonijo koncentracijsko ministrstvo, vstopiti v koalicijsko vlado pod vodstvom Demokratske zajednice. Jutri, ponedeljek, je torej za razvitek krize odločilen dan. — Danes je bil designirani ministrski predsednik Ljuba Davidović v avdijenci pri prestolonasledniku, kateremu je poročal o poteku dosedanjih njegovih pogajanj. Prestolonaslednik mu je pri tej priliki ponovno izrazil svoje popolno zaupanje.

Rešitev krize v kratkem. Beograd, 11. avgusta. Včeraj so se vršile konference med demokrati in člani Narodnega kluba. Tudi designirani ministrski predsednik Ljuba Davidović se je razgovarjal s poslanci Narodnega kluba. Davidović je bil sprejet v posebni avdijenci pri regentu, kjer je poročal o poteku svojih poskusov. Vsled odpornega zadržanja Protićevih ožjih pristašev se mora smatrati, da je Davidovičev poskus, da stvori koncentracijski kabinet iz vseh strank, smatrati za ponesrečen, in gre za to, ali bode mogoče stvoriti koalicijski kabinet. Seveda pri tem ni izključeno, da se v zadnjem hipu najde še modus vivendi z radikalci, dasi ni prav verjetno, da bi Stojan Protić, ki je šel obiskat Jašo Tomica, od tega in njegovih velesrbskih pristašev prinesel kaj več spravgjivosti nazaj v Beograd. Koalicijski kabinet se more stvoriti bodisi z Narodnim klubom, bodisi z Jugoslovanskim ali pa z obema. Tozadevna pogajanja se prično danes. Ker pa je s strujami in strankami, ki so se zavezale Davidoviča podpirati v vsakem slučaju, mogoče stvoriti večino, se odpira sedaj tretja možnost, t. j. sestaviti demokratsko vlado s sodelovanjem Črnogorcev disidentov, Bunjencev in s pomočjo socijalistov. V tem slučaju bi bile tudi vse pokrajinske vlade zesedene izključno s pristaši teh strank. Verjetno je, da bode, ako Jugoslovanski klub in Narodni klub odbijeta vstop v koalicijo pod Ljuba Davidovičem, ali ako bi stavili pretežke pogoje, takoj dobila demokratska stranka poziv, da sestavi tak kabinet, da državi nemudoma pomore iz krize.

LDU **Beograd**, 10. avgusta. Ministrska kriza še ni rešena. Radikalci načeloma nočejo pristati na koncentracijski kabinet. Stojan Protić zahteva portfelj notranjih zadev za radikalno stranko, na kar pa designirani ministrski predsednik Davidović ne pristaje. Sporazum se še ni dosegel. Ako Davidović ne bi mogel sestaviti koncentracijskega kabineta, potem bo skušal doseči sporazum na podlagi koalicijskega ministrstva. Upa se, da bo kriza rešena do torka.

Denuncijant. Stranskarski boj v Sloveniji se poostruje, vendar bi morali pričakovati, da nas je vojna toliko izučila, da držimo vsi skupaj neke meje. »Slovenec« je začel rabiti proti meni izraz, proti kateremu sem se moral ob vsej potrpežljivosti vendar javno braniti. Denuncijant je približno najhuiša psovka, ki se jo more rabiti in vodstvo SLS. bi si vendar moglo premisliti, predno v svojem glavnem glasilu upotrebljuje tako psovko. Včeraj je »Slovenec« odgovoril na moj poziv s konkretnim slučajem. Mislil sem, da je »Slovenec« nasedel kaki mistifikaciji in torej postopal kolikor toliko v dobri veri. Sedaj pa je izvlekel znano črnomeljsko afero, češ, da je to tisti fakt, ki ga upravičuje, da rabi tako psovko. Napram temu se sklicuje na službeno izjavo ministra notranjih zadev g. Pribičevića, o kateri je povedano, da sem tozadevno poročilo podal po svoji službeni dolžnosti in da se je poročilo o kasnejši preiskavi zaresnično izkazalo. Glasom istega komunikeja kakor tudi izjave Jugoslovanskega kluba je to isto poročilo bilo od strani ministra podano Jugoslovanskemu klubu, kateri se je ž njim zadovoljil. Prepuščam torej z mirno vestjo razsodbo javnosti, je-li dostojno, da mi daje »Slovenec« imena, katera gredo izključno tistim Slovencem, ki so v vojnih letih v zapore spravljali naše ljudi.

Dr. Gregor Žerjav.

Tabor 15. avgusta t. l. v Sinčivasi. Po pripravah sodiți, utegne biti Tabor veličastna manifestacija za združitev Slovenskega Korotana z ostalo Slovenijo in Jugoslavijo. Ob 10. uri dopoldne bo pod milim nebom slovesna služba božja s petjem in vojaško godbo, na to veliko ljudsko zborovanje, na katerem govorijo govorniki iz Kranjske, Koroške in Štajerske. Po zborovanju bo ljudska zabava. Narodni svet za Koroško pozivlja s tem vsa naša narodna društva, naj tekmujejo med seboj, katero bo čim častneje nastopilo. Posebno društvene zastave naj ta dan prvič mogočno zaplapolajo na koroških tleh, ki ostanejo neločljivo združene z našo mlado državo.

Nemški »Volkswehr« ropa in strelja v pasu B. Približno osem nemških vojakov so dne 2. t. m. popivali v gostilni Romavh, p. d. Ustinjak, v Dolah pri Podravljah. Okrog ene ure ponoči so šli k znani slovenski družini Reichmann, po domače Jesenkovi, v Lipi nad Vrbo. Zahtevali so, da se jim odpre, češ da morajo preiskati hišo, kjer je skrit neki Slovan. (Samo izgovor, da bi lažje ropali.) Ko Jesenkovi niso hoteli odpreti so na surov način razbijali po vratih in jih skušali vzdigniti iz držajev, kar pa se jim ni posrečilo. Med temi roparji so tudi bili sin koroškega deželnega poslanca Wieserja, sin mesarja in restavraterja Hodriča v Svetnivasi in neki Čajnik iz Rožeka. Hodrič je posvetil z vžigalico skozi okno v sobo, kjer je zapazil Jesenikovega očeta. Zakričal je, da naj takoj odpre, drugače da bo strelial. Vstrelil je takoj trikrat in prestrelil Jesenikovemu očetu obe nogi skozi stegno in še desno nogo pod kolenom. Ko je sin Rado slišal strele, takoj hiti iz veže, kjer je stražil vrata pred tolpo v sobo, kjer je oče ležal že v krvi na tleh. Takoj ustreli iz samokresa skozi okno proti roparski druhali, nakar so vsi zbežali. Pri tem je težko ranil Hudriča v prsi, kateri je v dveh dneh v bolnišnici v Beljaku umrl. Jesenikov Rado je imel izstavljen orožni list od okrajnega glavarstva v Beljaku in vsled tega nemški orožniki niso imeli nobenega povoda postopati proti njemu, kjer je strelial samo v silobranu. 74 let stari, obče spoštovani Jesenikov oče pa leži težko ranjen v postelji in se radi velikih bolečin še ganiti ne more in ni upanja, da bi še kedaj okreval, ker so kosti občutno poškodovane. Prebivalstvo celega okraja je vsled tega in vsled drugih sličnih dogodkov popolnoma preplašeno in prestrašeno in je v vednem strahu, da jih nemški kulturonosci (Wieserji, Hodriči i. dr.) ne oropajo in postrelijo. Nemško orožništvo pa je brez vsakega vpliva in nezanesljivo in nikakor ni zmožno vzdrževati v tej coni red. Pod takimi razmerami živeti je nemogoče in sveta dolžnost vlade v Ljubljani in v Beogradu je, da posreduje pri antantnih oblastih, da rešijo naše ljudstvo pred nemškimi barbari — kulturonosci!

Dokument italijanskega nasilja v okupiranemf ozemlju. Finančno ravnateljstvo v Trstu je izdalo na podrejene urade in oddelke sledečo odredbo: Finančno ravnateljstvo.

Št. 593 gab. Trst, 9. julija 1919.

Uradni jezik.

Vže z okupacijo Trsta po kraljevi vojski je bila uvedena pri uradih finančne uprave Julijske Benečije italijanščina kot uradni jezik.

Ta naredba se ne nanaša samo na rešitev aktov, temveč tudi na ustmeno obravnavanje s strankami, kakor tudi na medsebojno občevanje uradnih funkcijonarjev.

Zato odrejam, da se v prostorih finančne uprave v Trstu rabi izključno le italijanski jezik ter pozivam vse tozadevne funkcijonarje, da se strogo ravnajo po gori zaukazanem.

Dotični uradni in oddelni predstojniki ravnateljstva so osebno odgovorni za rigorozno izvajanje te odredbe. Slučaji neubogljivosti naj se mi v nadaljno postopanje semkaj naznanijo.

Vsem uradom finančne uprave ter oddelkom ravnateljstva v vednost in ravnanje, s povabilom, naj se potrebno ukrene, da se bo v tamošnjih uradnih prostorih tudi v medsebojnem občevanju rabil izključno le italijanski jezik.

L. S. Dr. Morosini s. r.

Priobčujemo ta drakonični dokument italijanskega nasilja dobesedno, da se naša jugoslovanska javnost orijentira kako brezvestno in vsaki najprimitivnejši pravici v obraz bijoče se tam doli v okupiranem ozemlju postopa z našim ljudstvom in našim uradništvom.

Ali ta dokument je le mali list k vsemogočim nasiljem, katere izvršujejo italijanske okupacijske oblasti dan na dan v našem toli nesrečnem Primorju. Sedaj nastaja vprašanje, kako naj vztraja zaveden slovenski uradnik, — odvisen od te klike, — v uradu, kjer ne sme niti s svojim bratom ali materjo govoriti slovensko, ako hoče uiti

LISTEK.

V Maribor nazaj!

Spomini. Napisal Fridolin Kaučič.

Bilo je lepega spomladanskega jutra l. 1881., ko sva izstopila z blagim tovarišem Margreiterjem na mariborskem kolodvoru iz tirolskega vlaka. Služila sva kot kadeta pri mariborskem slovenskem pehotnem polku št. 47., ki je bil nastanjen kot posadka v Tridentu. Takratni polkovnik Kinnart, znan iz bojev v Bosni kot »jekleni mož«, naju je poslal v Maribor k 4. nadomestnemu bataljonu, da bi tu izgajala novince. Trident je bil navzlic vse mestne in okoliške krasote jako neprijetna garnizija. Irredentizem je tam najbujneje cvetel. Nas avstrijske vojake so Lahi sovražili nad vse, ogibali so se nas v javnem življenju, kakor da bi bili mi gobavi. Vojak ni bil življenja varen, napadali so zavratno posamezno idoče vojake po zakotnih ulicah kar ob belem dnevu. Spopadi med civilisti in našimi vojaki so bili običajni. Naš brigadir, Hrvat general Kilić je bil napram irredentovcem premehak in tako so si vojaki na svojo roko s trdo slovensko pestjo skrbeli za potrebno avtoriteto. Včasih je tekla kar curkoma kri in če so bili z bodali in nožmi oboroženi Lahi tudi v ogromni premoči, naši fantje so jih vselej pognali v divi beg. V takih razmerah sva zapustila Trident in se veselega srca vračala v krasno zemljo slovensko, in vendar ne slovensko, kajti tujec je bil njen gospodar — zasužena je bila. Maribor s svojo lepo okolico se mi je kmalu priljubil, rodoljubnih in odličnih Slovencev je bilo mnogo tu, in našel sem med njimi mnogo pobratimov in vrlih prijateljev. Tako sva zahajala s tovarišem Margreiterjem, po njegovem odhodu s dragim prijateljem lajtnentom Ivanom Fritzejem večkrat na teden k gostoljubni odločno narodni obitelji Jenkovi (vpokojeni železniški uradnik v Litiji). Tam sem bil kakor domačin. Visoko naobraženo Jenkovo ženstvo, soproga, njeni sestri teta Mica Hostnikova in tedaj neomožena Karolina Adamičeva ter mala domača hčerka Olga so bile naše dražestne družice. Kramljali smo, politizirali, čitali slovenske klasike, peli ob spremljevanjem klavirja domorodne pesmi, zabavali se po razhodnem vrtu, v jeseni pa pekli na vrtu koruzo, krompir in kostanj. Za večerjo nam je pa priredila gospodinja navadno kako izvrstno domačo kranjsko jed, ki je v gostilni ni bilo dobiti. Še danes me prešinjajo prijetni občutki teh prelepih dni mičnosti in lepega življenja. K tej obitelji so tudi zahajali moji pobratimci železniška uradnika nepozabni mi Fran Podkrajšek (Harambaša), Anton Vrančič, ter moj ožji rojak in prijatelj iz detinske dobe hočki učitelj Mavro Tramšek (živi v pokoju na Vidmu). Živahni Harambaša nam je navadno načeloval in dobro se spominjam, ko nam je prinesel nekega popoldne ravno izišle Gregorčičeve poezije. Te pesmi so napajale naša srca s tako slastjo, da smo jih čitali in čitali do polnoči.

Ob nedeljah in praznikih smo pa izleteli v lepo mariborsko okolico. To so bili mladeniške dobe zlati časi. Ako sem iskal drugega razvedrila, podal sem se v slovensko čitalnico, ki je bila nastanjena v prvem nadstropju »Alte Bierquelle« v ulici Eugena Schmieda. Krasna mladenka je bila gostilničarjeva hčerka Tinika, ki se je ravno razvijala v bujno cvetočo rožo. Njeno ljubko priprosto vedenje me je očaralo, ni dolgo trajalo in vnela so se mlada srca in vzplamtela nama je v njih vroča ljubezen. Preteklo je že okroglo 20 let, da je zatisnila svoje lepe oči k večnemu počitku. Postal sem ud čitalnice (takratnega središča mariborskega skromnega narodnega delovanja), pod izmišljenim imenom Sevničan, ker je bil pristop v panslavičistno (sic!) čitalnico oficirjem strogo prepovedan. Dasi je bilo tedaj v Mariboru nekaj oficirjev, ki so se megleno zavedali svojega slovenskega pokolenja, v čitalnico se razen mene in lajtnanta Ivana Fritzeta ni upal nobeden. Tako sva midva takrat postavna fanta zastopala vojaštvo na čitalniških veselicah in res elegantnih plesih. To sva se postavila in sukala po glasih godbe z lepimi damami — do ranega jutra. V Jenkovi rodbini in v čitalniških prostorih sem se čutil najsrečnejšega, kot brat med brati. Pred mojimi očmi vstajajo mariborski čitalničarji, katerih večino že krije zelena plast. Največ sem občeval z notarskim kandidatom Koserjem, sodnikom dr. Pekoljem ter urednikom »Slovenskega Gospodarja« dr. Lavoslavom Gregorcem. Ta me je bodril, navduševal in vnemal za naša sveto slovensko stvar. V spominu so mi po 36. letih ostali še sledeči udje slovenske čitalnice: Odvetniki doktorji Glančnik, Sernec in Orosel, zdravnik dr. Rak, železniški uradniki Jenko, Podkrajšek in Vrančič, učitelja Miklošič in Tramšek, profesorji Koprivnik, Luka Lavtar, Majcigar in šegavi dr. Pajek, adjunkt Rotner, odvetniški kandidat dr. Holubar, notarski kandidat dr. Pučko (sedaj notar na Krškem), koncipijent Ulrich (mariborski don Juan), ki me je po zunanjosti spominjal na prvega urednika »Slovenskega Naroda« Tomšiča, posestnik Rapoc, trgovec Berdajs in notarski kandidat Korber (sedaj notar v mojem rojstvenem kraju Sevnici).

Leta 1883., ko se je ustanovil nov celjski polk štev. 87., odišel sem s 4. bataljonom 47. polka v Ptuj, od tam po preteku enega leta v polkovno štacijo v nemški Gradec. Leta 1916. sem službeno bival za nekaj dni v drugič v Mariboru. Nikdar ne pozabim dogodka v mariborski Gospodski ulici. Oddelek 47. pešpolka je odhajal na bojno polje, korakali so naši fantje po Gospodski ulici na kolodvor. Nedolžno petje in vriskanje je bilo strogo prepovedano. Nemo, kakor se goni goveja čreda na klavnico, so gonili nemški častniki naše slovenske goriške vojake na bojno polje in v smrt, ako se je tu pa tam le oglasil kak razposajenec, že ga je plusknil narednik v obraz in blizu Pichsove kavarne sem čul takega narednika krilate besede, ki mi še danes po ušesih zvone: »Kusch, windischer Hund!« Tako se je ravnalo s Slovenci! — Na Dunaju sem pa bil pri odhodu Deutschmeisterjev navzoč. Vojaki korakajo po dunajskih ulicah na kolodvor, nobenega reda, sredi med vojaki žene, dekleta in nedorasli otroci. Tu nosi mali paglavec očetovo puško, tam koraka vojak v objemu svoje ljubice, tu zopet vidiš soprogo rezervista s telečnjakom na plečih in majhnim dekletcem na roki. Vse vika, kriči, poje in vriska. Prijatelji, sorodniki in znanci spremljajo vojake in na kolodvor kako nepopisen krik in dirndaj. (Ja, Bauer, das ist was anderes!«)

disciplinarni kazni? Onim pa, ki imajo »vztrajati« ali pa vsi »nazaj« ob vsaki priliki na jeziku, naj bi se vsaj za mesec dni preselili v kožo takega-le uradnika, pa bi jim »vztrajanje« brezdvomno kaj kmalu minulo. Človek bi res moral imeti slonove živce, ako bi hotel prenesti vse te moralne muke, šikane in nasilja.

Pripomniti bi nam bilo, da je tržaško finančno ravnateljstvo finančna oblast druge instance za vse okupirano ozemlje v takozvani Julijski Benečiji, ki je po ogromni večini slovansko ter da je bil gori priobčeni ferman doposlan vsem podrejenim uradom omenjene direkcije.

Italijanski ministrski predsednik Nitti je pred kratkim slovesno obljubil, da bo italijanska vlada respektirala pravice in šege Slovencev na vseh poljih. — Kmalu po tej obljubi so sledili od strani italijanskih oficirjev in kamoristov vandalski napadi in plenitve na slovensko posest v Trstu. — Pač prav po italijanski maniri: storiti vedno nasprotno obljubam.

Lokalne italijanske oblasti tudi ne bodo nikdar upoštevale odredb kakega ministrskega predsednika, ako bi se iste glasile v korist Slovencev, marveč bodo organi teh oblasti kar na svojo roko teptali pravico in resnico, kakor se pač to — »zmagovalcem« spodobi. Ko se Italijan zaveda svoje moči, tedaj ne pozna nasproti drugim ne pravice ne milosti. — To posebno bridko občuti naše ljudstvo v okupiranem ozemlju.

Ali vse na svetu vdobi prej ali slej zasluženo plačilo, tako upamo, ga bo svoj čas vdobilo tudi — italijansko nasilje.

— **Avstrijska republika in Zavezniki.** »Temps« razpravlja nedavno o državnem tajniku vnanjih zadev dr. Bauerju, ki je odstopil: Na Dunaju upajo zato na milejše mirovne pogoje. Bauer se je namreč opiral z eno roko na Berolin in pripravljal združitev obeh nemških ljudovlad, na drugi strani pa je očkoval z madjarskimi sovjetisti. Pod krinko rdeče - zlatega prapora je uganjal nekdanji črno - žolti imperijalizem in je bil znatno na boljem, ker ni bil odgovoren kronani glavi. Naslednik Renner uživa večje zaupanje pri Zaveznikih. Predlagal je izboljšanje gospodarskih in denarstvenih klavzul. »Temps« razmotriva nekatere nasvete z uljudnim dostavkom, da bi se lahko dovolilo Nemški Avstriji ustno posvetovanje. Prvič gre za nezajamčeni predvojni dolg, ki naj bi se glasom mirovne pogodbe razdelil med države-dediče sorazmerno s svoje časnimi dohodki dotičnih ozemelj. Deleži bi se preračunali na temelju poprečnega doneska v letih 1911/13. Na Dunaju pa smatrajo za pravičnejo podlago bodoča sredstva prizadetih dežela. Dunaj in okolica n. pr. ne bosta donašala toliko kot v preteklosti, ker se tu ne bo več osredotočevalo vse življenje bivših habsburških pokrajin. Na ta tehtni ugovor dostavlja člankar, da je stara avstrijska vlada storila mnogo škode posameznim provincam, ker je njega dni neupravičeno združila poglavitne fiskalne vire v nemško govorečih središčih. To krivico bo treba dedičem poravnati. Bo-li avstrijska republika pridobila pri tem? Na Dunaju se vznemirjajo nad ogromnimi dolgovi. Naštevajo zlasti zadolženje napram Nemčiji (krog 2600 milijonov mark), napram nevtralcem (kakih 125 milijonov frs.), vojno posojilo, bankovce avstro - ogrske banke itd. Glede bankovcev v inozemstvu bi se naložilo nekaj bremena novi Ogrski. Nemčija naj se pod nosom obriše za marke, ki jih je posodila Habsburgiji za nadaljevanje vojne v svoje pruske svrhe. Ako so pa nepristranske države podpisovale Avstriji vojna posojila, so takorekoč delale stavo za poraz alijrancev. Toda izgubili so vadijo. Zavezniki jim vendar ne bodo zagotavljali vzkdica. — Člen 207. pogodbe določa, da komisija za povračila lahko zahteva od avstro-nemških podanikov pravice ali koristi v javnih podjetjih oziroma koncesijah, bodisi v Germaniji, Turčiji in Bolgariji, bodisi na bivšem avstrijskem teritoriju. Tako nas utegnete razlastiti, pravijo Dunajčani, v Pragi, Krakovu, Trstu i. dr. »Temps« meni, da bi se dalo pogajati o tem poglavju, ker ne kaže razsvojiti Novoavstrijcev brez odškodnine. Ako se vzame Avstrijcem dovoljtev n. pr. na jugoslovanskih tleh, se ta ne prepusti Jugoslovanom brezplačno. Jugoslavija bo morala odkupiti dopustjtev (mar ne silimo dedičnih držav v rajni podonavski monarhiji, da odkupijo celo javna posestva, kar je vendar že prehudo?). Zadostovalo bi torej skleniti, naj se z odkupnino odškoduje prejšnji avstrijski lastniki, namesto da se denar nabira v odškodninsko zakladnico, ki ne sme postati zaplenitvena blagajna. **P. P.**

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Temps laže. LDU. Beograd, 9. avgusta. Presbiro ministrstva za zunanje stvari priobčuje uradno: V številki od 2. avgusta prinaša pariški »Temps« vest, da je eden od vladnih poslancev v beograjskem parlamentu predlagal, naj se ponudi apanaža razkralju Nikoli, da je ta predlog bil odbit z indignacijo od črnogorskih krogov, in dalje se navaja, da je na jesen l. 1918 po premirju bila ponudena kralju Nikoli osebno slična ponudba od strani diplomatičnega predstavnika Srbije.

Popolnoma je izmišljena vest o kakšnem predlogu v beograjskem parlamentu. To dokazujejo stenografske beleške in občinstvo, ki je redno navzoče pri parlamentarnih sejah. Res pa je, da se je o sedanjem držanju kralja Nikole govorilo v parlamentu pred kakimi 10. dnevi vsled interpelacije črnogorskega poslanca Takoviča, ki je trdil, da se je Nikola Petrovič, bivši kralj, združil s tujimi agenti, ki delajo proti narodnemu edinstvu in rujejo v deželi s tujim denarjem, kakor je celokupna skupščina z indignacijo obsodila izdajalsko delo bivšega kralja črnogorskega.

Kar se tiče oficijelne ponudbe apanaže, stoji stvar tako-le: Potem, ko so zavezniške armade zaposedle velike dele Srbije in Črne gore, je poklical kralj Nikola našega dipl. zastopnika g. Popoviča v avdijenco, čestital na uspehih in se mu zahvalil za delež, katerega ima Srbija za osvobojenje bratske Črne gore. V daljnjem razgovoru se je začel pritoževati, kako bo moral on na svoje stare dni ostati brez vsega na ulici in da se bo potikal od »nemila do nedraga« sedaj, ko se bo izvršilo osvobojenje in ujedinjenje, kar on ni zaslužil, »čeprav ne mara za krono niti toliko, kolikor za staro kapo,« ker je bil vedno za ujedinjenje, kar dokazuje tudi njegova zadnja proklamacija na Jugoslovane, s katero jih pozivlje na ujedinjenje.

Ginjen vsled pritožbe suverena, ga je g. Popovič tolažil, da on (g. Popovič) govori sicer samo v svojem imenu, toda da smatra, da naš ujedinjeni narod gotovo ne bo pozabil njegovih uslug, ker se je tudi on te dni izjavil za ujedinjenje in da se bo ta čut hvaležnosti izrazil najprej v dostojnem zasiguranju življenja dinastiji in da bo narod svoj dolg toliko raje plačal, na kolikor manjše zapreke bo naletelo njegovo ujedinjenje, katero naletava na neka tuja neprijateljstva, in zlasti, če bi se narod uveril, da je odklonjenje teh težav izvršeno vsled njegovega sodelovanja.

Povratek v domovino. LDU. Beograd, 9. avgusta. Kar se želi veliko število naših državljanov iz Amerike vrniti v domovino, se ustanove v olajšanje potovanja agencije v New Yorku, Bordeauxu in Parizu. Agencije bodo imele nalogo, transporte naših državljanov iz Amerike kontrolirati in posredovati pri zavezniških oblastih.

Pregled vojsk. Pri pregledovanju čet v Labudu in Spodnjem Dravogradu dne 8. avgusta je imel general Smiljanić priliko, pohvaliti izvrstni red in disciplino, ki ju je našel v teh osvobojenih krajih pri naši vojski. Posebno dolgo se je razgovarjal s častniki in vojaki 45. (mariborskega) polka, čigar poveljnik se je z iskreno hvaležnostjo spominjal slavnih del Mariborčanov, ki so v prvi dobi preobrata osvobodili našo lepo Štajersko in jo branili proti vsem intrigam in agitacijam avstrijskih Nemcev in ki so pri osvoboditvi Koroške nesli slavo svojega imena skoro do Wolfsberga v Labudski dolini. Poln najboljših vtisov se je general v lepih besedah poslovil od tega lepega polka, ki požrtvovalno in navdušeno vrši svojo dolžnost na Koroškem, kakor je prej to storil na Štajerskem.

Hraniti! LDU Beograd, 8. avgusta. Finančni minister namerava znižati dnevnice in doklade za vse vojaške delegate, kurirje in detažirane uradnike, ker so se življenjske razmere v inozemstvu znatno poboljšale.

Zbor učiteljstva SHS. LDU Beograd, 8. avgusta. Včeraj se je zaključila skupščina učiteljev, kjer se je določil program za veliki učiteljski kongres; ta kongres bo dne 24. avgusta in se ga bodo udeležili učitelji iz vseh krajev kraljestva.

Proti motilcem reda. LDU. Zagreb, 9. avgusta. Ban je izdal naredbo, s katero prepoveduje nadaljnje izhajanje listov »Istina« in »Plamen«, komunističnih glasil, ker pisava teh listov ogrožava državne interese.

Poročilo o avstrijskih tatvinah. LDU. Beograd, 9. avgusta. Naša komisija v Avstriji, ki se je bavila z zbiranjem raznešenega blaga in z likvidacijo, je zaključila svoje delo. Predložila je natančno poročilo ministrstvu za prehrano. Komisija je zbrala veliko količino zaplenjenega blaga, ki ga bo transportirala v Beograd.

Uvoz in izvoz. LDU Beograd, 8. avgusta. Pri ministrstvu za trgovino in industrijo se je osnoval centralni odsek, ki se bo bavil z reševanjem prošenj za uvoz in izvoz.

Nov zakon. LDU. Beograd, 9. avgusta. Po naredbi ministrstva za trgovino se današnji srbijanski zakon o podjetjih (o radnjana) razširi na novo osvobojene kraje vse kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zakon bo veljal, dokler ne nastopi novi zakon, ki se že pripravlja.

Borza za delo. LDU. Beograd, 9. avgusta. Uprava borze javlja vsem delavcem in delodajalcem, da se je ustanovila v Beogradu na najširši podlagi borza za delo. Interesenti se prosijo, da se s svojimi vprašanji in ponudbami obračajo na to borzo, ki je odprta ves dan. Svoje prostore ima v Ulici kraljice Natalije št. 1.

Banat. LDU. Beograd, 9. avgusta. (Presbiro ministrstva za zunanje stvari priobčuje oficijelno: Po vesteh iz Velikega Bečkereka, se v Romuniji, kateri se je na shodu srbskega prebivalstva odstopil znaten del Banata, nadaljuje agitacijo, da bi se izsilil še kakšen kos srbske zemlje. Ker Romuni s tem svojim postopanjem očividno manifestirajo, da niso voljni smatrati odlok mirovne konference o Banatu za definitiven, namerava kraljevska vlada, kakor izvemo iz merodajnega vira, ponoviti pred mirovno konferenco svojo zahtevo, da se to vprašanje reši na podlagi plebiscita vsega Banata.

Neodrešena domovina.

Iz Idrije. Idrijski uradi dobivajo polagoma laški značaj. Slovenski uradniki bodo morali zapustiti radi laških šikan in slabih razmer drug za drugim svoja mesta in se izseliti, oziroma pribežati v Jugoslavijo. Rudnik ima že več laških inženirjev in tudi na občinskem uradu so se že dobro vgnezdili upravni uradniki. Vojaštva je tu zadnji čas vedno več in izgleda, kakor da bi se pripravljala laška armada na ofenzivo proti Avstrijcem. Kantine so prevzele že precej prometa domačim trgovinam, tako, da se trgovci in gostilničarji močno pritožujejo. Cene, ki so bile prisilno padle o priliki draginjskih nemirov v Italiji, se zopet dvigajo, da bo kmalu pri starem. Gotovo je, da Idrijčani težko pričakujejo osvoboditve od strani Jugoslavije, ker je skoraj za obupati. Obstoja nevarnost, da bodo Lahi že vsiljevali ob novem šolskem letu obvezno laščino in še kaj drugega v šole. Realčni ravnatelj, zagrizen renegat (dr. de Micheli), ki slovensko komaj razume, se je lotil pisati slovensko učno knjigo za ljudske šole; iz laščine mu prevaja šolski sluga in drugi »strokovnjaki«. Dobil bo seveda za svoje »delo« lepo nagrado, ki je za to razpisana. — Domačini pisano gledajo laške lazarone, ki bi radi uničili blagostanje zasednih pokrajin, da bi uredili svoje zavožene finance. Tudi za zabavo skrbijo Lahi. Privedli so s seboj »družbo komičnih igralcev 56. divizije«, vendar pa se naslajajo na »umetniških« proizvodih le Italijani sami, ker domačini nočejo blizu. Dijaki, ki so doma tostran demarkacijske črte in so dokončali na idrijskih realki šolsko leto, morajo čakati po več tednov, da se jim izstavijo legitimacije in so za ta čas gmotno navezani na laško milost in nemilost. Da smejo sploh prositi za potne liste, se morajo s podpisom zavezati, da se več ne vrnejo, četudi niso še dovršili svojih študij. Iz navedenega sledi, da je pomoč nujno potrebna, da ne oslabi slovenski živelj pod silnim laškim pritiskom.

Slovanski svet.

Rusi v Sarajevu. LDU Sarajevo, 8. avgusta. Danes so dospeli semkaj ugledni ruski gostje, med njimi Celorokop Rodičev, grof Bobrinskij in knez Brusov. Mesto je bilo okrašeno z zastavami. Na kolodvoru so goste pričakovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Pozdravili so jih načelniki mestne občine, deželne vlade in sekcije Društva slovanske vzajemnosti. Zahvalila sta se grof Bašmakov in Celorokop Rodičev. S kolodvora so odvedli goste na magistrat in jih pogostili. Gostje bodo v treh dneh odpotovali iz mesta.

Zavezniki.

Stavka v Švici. LDU Basel, 8. avgusta. (DKU) Švicarska brzojavna agentura javlja: Zveza kovinarjev in tekstilnih delavcev je sklenila, da stavko nadaljuje. Pretežna večina baselskega delovstva je odločena, da se nadalje bori za svoja prava. — Tukajšnji mestni poveljnik je odpoklical vojaške posadke, ker so tiskarne nacijonalnih časopisov začele z delom.

Zarote brez konca. LDU. Amsterdam, 9. avgusta. (DKU.) Po »Algemeen Handelsbladu« poroča »Daily Mail« o mednarodni zaroti, ki je imela svoj izvor na Angleškem in ki je nameravala razmere na Angleškem popolnoma prevreči. »Daily Mail« trdi, da odgovorni delavski voditelji pri zaroti niso udeleženi. Tajna policija je potem hišne preiskave pri nekem boljševiškem agentu zaroto takoj v kali udušila. Po vseh znakih ima zarota svoj pričetek v Rusiji. Pri nekem delavcu v Glasgovu so našli dokumente, da je obstajal popolen načrt za ustanovitev

Mirovna konferenca.

Nov član Zveze. LDU. Madrid, 9. avgusta. (DKU.) Zbornica je po kratki debati sprejela predlog, da Španska vstopi v zvezo narodov.

Protipredlogi. LDU Milan, 8. avgusta. »Corriere della sera« poroča iz Pariza z dne 7. avgusta ponoči: Besedilo protipredlogov, ki jih je avstrijska mirovna delegacija predložila včeraj pred svojim odhodom na Dunaj mirovni konferenci, bo objavljeno šele hkrati z odgovorom, ki ga pripravljajo zavezniki. »Matin« pravi, da je izvedel, da avstrijska delegacija, ki se sicer odreka Tirolski in nemškemu delu Češke, nastopa proti rešitvi, predvidjeni v mirovni pogodbi glede celovškega vprašanja, ter da zahteva, naj se določi Drava za obmejno črto.

Tittonijeni upi. LDU. Berlin, 9. avgusta. (DKU.) »B. Z. am Mittag« prinaša iz Lugana »Secolovo« poročilo, da upa Tittoni, da bo do 25. avgusta rešil vsa italijanska vprašanja. Potem se bo podpisala mirovna pogodba z Avstrijo-sovjetske republike na Angleškem.

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

Gospod Friedrich. LDU Bratislava, 7. avgusta. (ČTU) Znan slovaški politik nas je informiral o sedanjem madžarskem ministrskem predsedniku Štefanu Friedrichu tako - le: Štefan Friedrich je bil rojen v Malacki na Slovaškem kot sin tamošnjega lekarnarja, ki je bil rodom Čeh. Njegov oče je potoval vsako leto v Prago, kjer se je udeleževal sokolskih in drugih čeških slavnosti. Ko je umrl, je v svoji oporoki zahteval, da prepelijejo njegovo truplo v Prago, in tamkaj pokopljejo. Ministrski predsednik Friedrich šteje sedaj kakih 36 let. Njegova mati je bila Nemka, ki je vzgajala svoje otroke v madžarskem duhu. Štefan Friedrich je študiral realko v Bratislavi in tehniko v Budimpešti. Potem je živel nekaj časa v Berlinu. Ko se je vrnil, je poročil hčerko bogatega tovarnar. v Budimpešti in je postal sam tovarnar. S politiko se je pečal že kot dijak in je bil vnet pristaš Košutov. Skupno z Mihaelom Karolyjem je bil v Ameriki, kjer ga je prehitela vojna. Ko se je vračal, so ga na Francoskem internirali. Domov se je vrnil leta 1915. Njegovo mišljenje je madžarsko, šovinistično, aristokratsko in reakcijonarno, dasi nastopa v imenu liberalizma in demokracije.

Bodo, ne bodo? LDU Lyon, 8. avgusta. (Brezžično.) »Temps piše, da zavezniške čete ne bodo zasedle Budimpešte. Vsak tam se nahajajočih ententnih generalov ima le po eno stotnijo kot spremstvo.

Vsi Angleži niso zadovoljni. LDU Berolin, 9. avgusta. (DKU) »Lokalanzeiger« javlja iz Rotterdama: Londonsko časopisje v ostrih besedah kritizira imenovanje nadvojvode Jožefa za diktatorja na Ogrskem.

Tudi Francozi ne. LDU Berlin, 9. avgusta. (DKU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Pariza: Nova ogrska vlada velja splošno za reakcijonarno in je napravila v političnih krogih slab vtis. — Vrhovni svet, ki graja postopanje Romunov, je sklenil, da vpraša Romunsko za pojasnilo in izjavo, ali misli Romunija ostati tudi še nadalje

---

V tretjič in zadnjič se vračam sedaj veselega srca, v edino le po zaslugi prijatelja generala Maistra osvobojeno mesto Maribor, katero je imelo preje grob komaj za nas, vračam se, po dolgem trpljenju in življenju, v katerem je bilo res le malo miru in le malo sadu.

Bodi mi pozdravljen jugoslovanski Maribor in sprejmi me prijazno — kot starega, a krepkega bojevnika — v vrsto svojih boriteljev. Mar i bor naj bodeta naše geslo!

Kakor ljubljansko tako se tudi mariborsko notranje mesto ni mnogo izpremenilo. Razen krasnih, palačam podobnih šolskih poslopij, katere je dunajska vlada radodarno sipala Nemcem po ponemčenih mestih naše domovine — dočim nam ni privoščila črne bajte — je le malo novih zgradb, tembolj pa se Maribor širi in lepša na severno stran. V mestu je mnogo zelenja, povsod drevodi in nasadi, s čimer se Maribor tujcu na prvi pogled prikupi. Tik mesta ima Maribor park, za katerega ga lahko zavidajo mnoga in velika mesta. Ta park, ki ga opasuje vrsta lepih vil, je zares krasen in razhoden. Tukaj nasadi lepo cvetočega grmovja, dalje razstavki smrek, brez in drugih vitkih dreves, tamkaj zopet greda najlepših cvetlic, onda ribnik, po katerem se poleg vsakovrstnih rac vozi labud; in tudi mirnih kotičev, kjer človek lahko mirno pohaja, najdeš vse polno. Ob nedeljah in praznikih pa igra v ličnem poviljonu mariborska vojaška godba, po parku se pa šeta mariborsko občinstvo. Kar mi jako ugaja — ki pridem z Dunaja, kjer vlada v toaletah ženstva največe razkošje in mnogokrat prav vsiljiva pseudoeleganca, — je okusna in priprosta obleka mariborskih krasnih gospej in deklet. Na večer jo kreneva s soprogo k »Zamorcu«, kjer najdem vrle sedaj v Mariboru uslužbene prijatelje iz nekdanjih dunajskih centralnih uradov, ter večje uradniško in častniško omizje. Naš virtuoz na citrah gospod Omulec, ki je nekoč tudi sviral v dunajski »Zvezdi«, nas je kratkočasil z izvrstnim izvajanjem slovenskih skladb. Po večerji pa grem v res velikomestno okusno opremljeno veliko kavarno, ob novem veličastnem zidanem mostu. Iz verande prvega nadstropja se ti nudi krasen razgled po divnem Pohorju. Maribor ima lepo lego in ako si prijatelj daljšega pota in te ne straši brezsenčna pot, ima okolica mariborska dosti prijetnih krajev in letovišč.

Mariborski Slovenci so krenili na pravo pot, ustanovili so izvrstno vspevajočo Glasbeno Matico. Rodoljubna in domorodna pesem je bila vsikdar najizdatnejša in najkrepkejša buditeljica narodne zavesti, edini vir, iz katerega se more črpati pravo spoznanje duše našega naroda. V njo je tisočletni trpin izlil vso svojo radost, v nji se zrcali njegova bol . . . Tudi v narodnem zunanjem političnem življenju začenjajo poganjati nove kali, ker vlada v merodajnih slovenskih krogih narodna vzajemnost, katere smo najbolj potrebni. Vsa plemenita srca se nagibajo temu nazoru, in vse radostno deluje složno brez častihlepnosti v has domovine. Proklete domače nesloge doslej v Mariboru ni in Vsemogočni daj, da je nikdar ne bo.

Priznati se mora, da se tudi druge javne stvari obračajo na bolje, seveda da to ne gre tako hitro, kakor bi bilo želeti, to je vendar umevno. Ne da se popraviti v nekolikih mesecih, kar je politično grešila germanizacujoča avstrijska vlada v stoletjih. Od Marije Terezije pa do razsula Avstrije je bila nje glavna naloga, ponemčevanje Slovencev. Naša slovenska pleča naj bi bila podstavek nemškega mostu do Adrije, in le naša žilavost in predniki naše od nemških Mariborčanov opljuvane duhovščine so bili skozi stoletja edini jez, proti nasilnim tevtonskim navalom . . .

Posetil sem nekaj uradov. Povsod vse na svojem mestu, povsod lep red. Prijazno in taktno vedenje od najvišjega do najnižjega uradnika, me je pa po ljubljanskih doživljajih prijetno presenetilo. Reči moram, da nam Slovencem primanjkuje tega čudovitega arkanuma, ki ga nazivljamo takt v vsem javnem in zasebnem življenju. Od Nemcev, naših gospodarjev, katere smo v marsičem posnemali, si takta nismo mogli prilagoditi, ker ga baš pri Nemcih najbolj pogrešamo. Prisvojimo si ga torej iz lastnega nagiba in nujne potrebe. Tembolj demokratično bode naše čustvovanje in mišljenje, temveč potrebujemo takta. Demokracija ne znači posurovelosti, nasprotno vljudnost! Da v Mariboru seveda še ni vse povsod kakor bi moralo biti, ni čudno. Vsak začetek je težak, a tu je še posebno računati s pasivno resistenco Nemcev in Ponemčencev. Tudi tu velja prislovica, da je Poturica hujši od Turčina. S časom bo vse bolje, dokler se uprava politično ukrepi. Nova organizacija naj dela previdno in lagano. Vse se ne da na hip preustrojiti in odpraviti, kar nam ne ugaja. Nemška gospoda mariborska, ki obstoji kakor po vseh naših mestih in trgih večinoma iz ponemčenih Slovencev, stiska za hrbtom pesti, in z nekim oblastnim preziranjem gleda na slovensko upravo mariborsko, nadajoč se, da bodo Slovenci kmalu doigrali, in da se bode njih pregnano tevtonsko gospodstvo naskoro povrnilo. Skrbeli bomo, da se tej gospodi vroča želja ako Bog da nikdar ne bo izpolnila. Ta nemškujoča svojat še vedno škili preko Špilj, od koder bi imel priti nemški odrešenik. — Toda ne bodimo nestrpni napram pravcatim in spodobnim Nemcem. Pokažimo jim, da so slovenska srca plemenita! Nočemo jih sovražiti, psovati in opljuvati, kakor so kot naši valpeti nas, iz katerih žuljev edinole so si nakopičili svoja premoženja. Pokažimo jim, pri vsej vrlo potrebni strogosti, da nečemo posnemati njih brutalnost; bodimo jim pravični gospodarji, da morejo, ako se uklonijo našim naredbam svobodno in neomejeno živeti v naši sredini. Za tiste zagrizence in državne sovražnike, ki se ne vklonijo preobratu, pa nema prostora v Jugoslaviji. Šuntarskih gadov ne trpimo v naši domovini! Brezobzirno jih je treba izgnati, naj si imajo v naši državi domovinsko pravico ali ne. — Naj jo odkurijo v blaženo nemško Avstrijo, kjer vlada najkrutejši terorizem enega sloja nad vsemi drugimi državljani, kjer najde zaščitja edino le delavec a tudi le ako je socijalist, vse drugo se mora ukloniti železni pesti vladajoče klike. — Ker me v svoji gorici tam doli v lepem Posavju čaka mnogo nujnega dela, ni mi preostajalo časa za poset svojih znancev, vendar jo pa v naglici krenem na dom staroste mariborskih Slovencev, častitega in veleučenega gospoda — kateri Mariborčan in naobražen Slovenec ga ne pozna — dr. Pavel Turnerja, ki me je po stari slovenski šegi gostljubno sprejel. Tam pod nemškim, z trami obraslem griču (»Deutscher Berg« ga imenujejo nemški Mariborčani), na čigar vrhu si je sezidal razgledni stolp, s katerega se ti odpre čaroben razgled po mestu in okolici, samotari v svojem lepem prostornem, z zelenjem obdanim »tuskulu«. Zvišene ideje ga navdajajo, in iz srca se veseli našega narodnega vstajenja in ujedinjenja po tisočletnem robstvu. Gospodinji mu pa vzorno, prijazna gospa, navdušena Hrvatica. Med gromenjem in hudim nalivom se poslovim od ljubeznivega gospodarja; izpivši še jedno čašo na »razstanku«, si rečeva: »Na veselo svidenje po trgatvi«, kadar se v mariborski Prešernovi ulici nastanim.

V Sromljah, na dan sv. Jakoba 1919.

— — —

v zvezi in ali hoče poslušati povelja mirovne konference. Romuniji nasprotujeta zlasti Amerika in Anglija. — V Franciji nastopa posebno socijalistično časopisje z ostrimi besedami proti nadvojvodi Jožefu.

Italija.

Kaj je pravzaprav v Italiji? LDU. Dunaj, 9. avgusta. (ČTU.) »Abend« poroča: V Parizu se govori, da je postal položaj v Italiji zopet zelo resen. V severni Italiji so nastali novi nemiri. Meja proti Franciji je odprta samo za blago. Italijanska vlada očita nekaterim inozemcem, da so pripravljeni na silen prevrat. Stavka kovinskih delavcev se je razširila že na vse tovarne.

Stavke v Italiji. LDU Berlin, 9. avgusta. (DKU) »Vorwärts« javlja, da se stavka kovinarjev v Italiji vedno bolj širi. Od 7. avgusta stavkajo kovinarji v Toskani, Lombardiji in Genovi. Delodajalci so nastopili proti delavcem s tem, da so zaprli tovarne. Vlada je zaprla meje za popotnike.

Lahi se že boje novih dogodkov na Ogrskem. LDU. Dunaj, 10. avgusta. (ČTU.) »Neuer Tag« poroča: Italijanski listi se še vedno vzdržujejo komentarja o nejasnih in mučnih dogodkih na Ogrskem, kakor se izražajo. Edino »Popolo Romano« se vprašuje, ali se bo nadvojvoda Jožef dal proglasiti za kralja. Vsekakor preti nevarnost, da se Dunaj in Budimpešta združita in obnovita staro državno enoto ali vsaj deloma. Združenje Avstrije z Ogrsko bi pa imelo za posledico spojenje s Hrvatsko in Slovenijo. Pomorski pristan novega habsburškega cesarstva, ki bi izgubilo le Poljsko in Češko, bi bila seveda Reka. In vsled tega bi za Trst in za Italijo nastala zelo slaba perspektiva.

Razgled.

Rekord. LDU. St. Germain, 9. avgusta. (DKU.) Francoski avijatik Maurice Wallbaum je dosegel svetovni višinski rekord, ko je preletel z enim pasažirjem višino 7800 m. Dosedanji rekord je bil dosegel Avstrijec Bier z višino 6100 m.

Sokolstvo.

Novomeška Sokolska Župa priredi ob vsakem vremenu v petek 15. avgusta t. l. okrožni zlet v Št. Rupert. Spored: 1. Javna telovadba ob 16. uri (4. popoldne). 2. Ljudska veselica prostem. Sodeluje godba novoveškega Sokola. Odhod članstva iz Novega mesta ob 9. uri zjutraj (ugodna zveza za Novomeščane tudi z vlakom ob 13. uri (1. popoldne), iz Št. Ruperta domov s posebnim vlakom ob 23. uri (11. zvečer). Da okrepimo novoustanovljenega Sokola v Št. Rupertu, pozivljamo bratska društva in prijatelje Sokolstva k čim največji udeležbi. Zdravo! — Odbor.

Zlet Ljubljanske Sokolske Župe se vrši 7. septembra t. l. na Viču. Zlet je celodneven. Zajedno praznuje Sokol na Viču 10letnico svojega delovanja. Opozarjamo bratska društva, da začete priprave vstrajno nadaljujejo, da bode nastop dostojna manifestacija sokolske misli.

Ljubljanska Sokolska Župa. Odborova seja župe se vrši v petek 15. t. m. ob 10. uri dopoldne v prostorih SSZ. v Narodnem domu.

Ljubljanski Sokol priredi dne 31. t. m. popoldne javno telovadbo na prostem pred državnim kolodvorom.

Slovenskemu Sokolstvu! Dne 15. t. m. se vrši v Sinči vasi na Koroškem veliko manifestacijsko zborovanje. Koroško slovensko ljudstvo bode proslavilo svojo osvoboditev ter protestiralo proti krivicam, ki se mu jih hoče naprtiti. Naša dolžnost je, da prihitimo našim bratom na pomoč in jih podkrepimo v težem in trdem boju za naše narodne pravice. Pozivljamo vas, da se udeležite tega slavja v kar največjem številu. Vsa društva z zastavami! Iz Ljubljane v Sinčo vas preko Maribora vozi poseben vlak. Vožnja cena polovična. Čas odhoda pravočasno naznanimo. — Zdravo! — **Predsedstvo Slov. Sok. Zveze.**

Delni zlet Slovenske Sokolske Zveze se vrši 21. septembra t. l. v Ljubljani, na kar bratska društva opozarjamo.

Pozivljamo vsa bratska društva, da pošljejo zanesljivo svoje zastopnike, ki naj prinesejo točna poročila svojih društev. Vsako društvo mora poslati svojega zastopnika.

Laško. Sokolski dan v Laškem je dne 24. t. m. Celjski Sokol poleti tjakaj korporativno. Obeta se pa tudi mnogobrojna udeležba iz Ljubljane. Ta zlet je tako važen, obenem pa bo tako lep, da bi naj nobeno društvo ne izostalo. Prihod v Laško z opoldanskimi vlaki, odhod z večernimi. Prijave udeležencev se naj pošljejo: Pripravljalnemu odboru.

Spominjajte se zaklada „Slov. sokolske zveze“.

Dnevne vesti.

Zadnji čas prihaja na predsedništvo deželne vlade vedno več prošenj za raznovrstne državne službe, zlasti za mesta pisarniških pomočnikov in pomočnic. Ker predsedništvo samo nima prostih mest, mora prošnje kratkomalo zavrniti ali pa jih kvečjemu poslati drugim oddelkom deželne vlade. Vsled obilosti poslov pa je predsedništvu popolnoma nemogoče, v vsakem slučaju posredovati. Prosilci se na to opozarjajo s pristavkom, da naj se obrnejo na državno posredovalnico za delo v Ljubljani, Gradišče (nasproti dramskem gledališču), ali pa da vložе prošnje pri onem poverjeništvu ali oddelku deželne vlade, pri katerem žele biti sprejeti. Tudi v vseh drugih stvareh naj se naslove vloge vedno na stvarno pristojno poverjeništvo ali na pristojni oddelek deželne vlade. Naslov: »Deželna vlada« ne zadostuje in obremenja urade samo z nepotrebnim delom, ker mora potem šele tisti urad, v čigar delokrog vloga slučajno sega, isto poslati na pristojno poverjeništvo ali oddelek.

Lep vir dohodkov za državo. Znano je, da je dal bivši knez Auersperg iz svojih neizmernih gozdov le toliko posekati, kolikor je rabil letno za sebe in za uradnike. Rekel je opetovano sam, da ne proda več, ker je njegovo posestvo fideikomis in bi moral oddati državi ves denar, ki bi ga več iztržil nego ga je rabil sproti. Zato so ostajala v gozdu tudi zrela in prezrela debla, sušila se, padala in trohnela. Kakor sem se pred par dnevi sam prepričal, je samo v gozdih med Kočevsko Reko, Gotenjco, Glažuto in Ribnico pav mnogo debel, ki imajo nad pol metra v premeru. Vprašal sem veščake, ki so mi rekli, da se more brez škode za gozd in za prihodnjost prodati in posekati nad pol metra debelih debel gotovo več nego za sto milijonov kron. Rekli so, da bi bilo gozdu naravnost v prospeh, ako bi se posekali ti velikani, ker je mlad podraščen gozd itak povsod pregost in je dreves v debelini 30 do 50 cm še toliko, da so tudi ta pregosta. Ker je zdaj cena visoka in bi izvoz dvignil našo valuto, industrijci pa bi radi žagali in delali, bi država lahko igraje dobila najmanje sto milijonov denarja, ne da bi le količkaj škodila prihodnjosti. Medvedov pa itak mislim, da ne bomo več redili v knezovo zabavo.

Povišanje draginjskih doklad in cene. Ko so zvedeli novomeški okoličani, da se je izplačala ta mesec draginjska doklada javnim uslužbencem, so takoj občutno dvignil cene. Smetani so dvignili ceno od 3 na 4 K za lonček, kumara je bila dne 8. t. m. ena majhna za krono, dočim so se dobile preje tri tako velike, oziroma tako majhne za krono. Splošno so dvignili cene za vse za 25 do 30%. Neka kmetica je odkrito povedala, da je zdaj za to vse dražje, ker gospoda zdaj več zasluži. Kar pridobi uradništvo po dolgem boju, razdere producent. **M. G.**

Velikega ljudskega tabora v Sinči vasi na Koroškem, v petek 15. tm., se udeleži tudi ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič, ki daruje ob 9. pontifikalno mašo. — V petek vsi v Sinčo vas!

Lovska dražba. V torek, dne 16. septembra 1919 ob 11. dopoldne se odda pri okrajnem glavarstvu v Radovljici na javni dražbi v zakup lov občine Koroška Bela za dobo 3¾ leta, to je od 1. oktobra 1919 do 30. junija 1923. Dražbeni pogoji so na vpogled med uradnimi urami pri radovljiškem okrajnem glavarstvu.

Na naslov gospoda predsednika društva nižjih državnih uslužencev. Prizadeti društveni člani prosimo pojasnila glede Vaše obljube, da nas obvestite v časopisih o Vašem delovanju, kaj se je vendar ukrenilo glede pomožnih slug in službene obleke. — Prizadeti društveni člani.

Beseda gg. trgovcem. Iz krogov trg. nastavljencev nam pišejo: Sedaj, ko je država svojim uslužbencem izboljšala plače, ko je isto storila v preizdatni meri železnica, ko so storili to tudi različni drugi zavodi in podjetja, bi vendar že bil skrajni čas, da to store tudi gg. trgovci — ki med vojno vendar niso obubožali — ljudje, ki jim je baš uslužbenstvo pripomoglo, do tako lepih dobičkov: gg. trgovci torej naj se zganejo in naj svojemu uslužbenstvu zboljšajo plače, to se pravi, plačujejo naj jih tako, da bodo mogli izhajati. Istina je, da je trgov. uslužbenstvo ponekod — in to niso osamljeni slučaji — navezano na zaslužek, ki niti ne dosega dohodkov najnavadnejšega cestnega delavca, ki mu ni treba nobenega znanja, nobene prakse. Menda bo res treba, da nekatere takih nesocijalnih izkoriščevalcev javno ožigosamo. Naj torej prizadeti gospodje upoštevajo ta naš opomin in naj store to, kar je prav, kar je pravično in zasluženo.

Obratno vodstvo električne cestne železnice v Ljubljani obvešča podpisano ravnateljstvo da se mali otroci, ponajveč šolska mladina, mnogokrat brez vsakega nadzorstva igrajo na cesti ter mečejo kamenje in druge stvari na tir cestne železnice in celo v električne vozove. S tem povzročajo vodstvu električne železnice mnogo škode, pasažirjem samim veliko nevarnost V ponovnih slučajih se bo najstrožje postopalo posebno proti staršem, kateri zanemarjajo svoje otroke. — Policijsko ravnateljstvo.

K. k. Bezirkshauptmannschaft Laibach itd. se še vedno pritiskajo štampilke okrajnega glavarstva SHS v Ljubljani. Ker so si slovenske lahko že davno nabavila okrajna glavarstva po celi Sloveniji, bi bilo to tem lažje storiti ljubljanskemu, ker imamo graverja tu. Kaj neki čakajo?

Pozdrave iz Slovenskega Koroškega pošiljajo naši planinci od stotnije strojnih pušk: četovodja K. Kamenšek, četovodja F. Klopčič, desetniki: J. Jemec, F. Frlan, J. Peternel, A. Ulčar, M. Ravnik; strelci: A. Habjan, J. Rak, J. Repše, A. Kurent, Fr. Zupanc in R. Zupan.

Ljubljanska garnizijska godba. Gospod kapetan dr. Čerin, kapelnik garnizijske godbe, se je že vrnil s Češkega. Ž njim je prišlo večje število godbenikov, tako, da je garnizijska godba skoro že kompletna za orkester na pihala, kakar tudi na lok. Društva in podjetja, katera bodo potrebovala godbo za prireditve, naj se obračajo na kapelnika kapetna dr. Čerina, Marija Terezeje cesta št. 14 (Novi Svet).

Amerijška zastava, katero so naši tamošnji sorojaki poslali kot častен dar in znak vdanosti mestnemu magistratu v svobodni Jugoslaviji, je že precej časa razstavljena v izložbi tvrdke Gričar in Mejač v Prešrnovi ulici. Zastava dela čast našim »Amerikancem« in jasno govori o zavednosti in ljubezni slovenskih sinov in hčera do svoje prave domovine.

Skrivnosti Kolizeja. Na Marije Terezije cesti se nahaja znamenita palača »Kolizej«, ki slovi ne samo po svoji zunanjosti, temveč tudi po umazani notranjosti. Prekupčevalci duhana, blaga in živil imajo tu varno zavetišče. Tu stanuje isto več rodbin, ki so nemškega ali italijanskega mišljenja. Gode se notri tudi stvari, ki so politične važnosti. Naj navedemo samo sledeč slučaj: Nekako pred enim tednom ustavil se je pred »Kolizejem« avtomobil s častniki in vojaki tukajšnje italijanske komisije. Dva vojaka sta zginila v palačo k neki stranki, ki je z vsem naklonjena Italijanom in Švabom. Čez deset minut prideta nazaj; oseba, ki ju je opazoval, je videla, da eden nosi v rokah ovoj popisanega papirja in nekaj pisem. Vse to je skrbno shranil v avtomobilu pod sedež. Ta manever se ponavlja večkrat, včeraj (petek) dogodilo se je isto. Ljudje se že kar zgražajo in pravijo, da kaj imajo Italijani iskati v tem kurniku. S tem izročamo te »tajnosti« javnosti. Vojaške oblasti pa prosimo kot zavedni Jugoslovani, da to stvar preiščejo.

Častnim članom je imenovalo gornjegrajsko učiteljsko društvo na svojem zborovanju v Rečici svojega bivšega predsednika, sedaj nadučitelja v Celju, gospoda Josipa Bizjaka, spričo velikih zaslug, katere si je ta pridobil na polju okrajne stanovske organizacije. Čestitamo!

Tourist office Bled naznanja športno prireditev 15. avgusta t. l. s sodelovanjem športnega kluba »Ilirija« in ljubljanskega kolesarskega društva s sledečim sporedom: 1. Koncert zdraviliške godbe na Bledu. 2. Plavalne tekme za dame, senjore in junjorje med grajsko kopeljo in hotel Malnarjem. 3. Kolesarska dirka krog jezera. 4. Regata krog otoka. 5. Razdelitev priznanj v Zdraviliškem domu (Casino) in venček. Prijglasi za tekme do četrteka 14. avgusta pri športnem društvu Ilirija, Nova ulica št. 2 in Tourist office na Bledu.

Novomeški frančiškani. Znano je, da so imeli preteklega šolskega leta novomeško deško ljudsko šolo v rokah tukajšnji frančiškani. Zadnji čas pa je frančiškanski red imenovano šolo nenadoma razpustil, češ, da mu primanjkuje učnih oseb. Drugi viri trde, da zahteva vlada izprašanih učiteljev — kar pa frančiškani niso, — tretji si zopet skrivnostno namigujejo o notranjih samostanskih razmerah itd. No, naj si bo že tako ali tako, dejstvo je, da so se frančiškani odpovedali ljudskošolskemu pouku v Novem mestu. Bog ž njimi! Toda s tem dejstvom pa se nikakor ne more sprijazniti par starokopitnih oseb (o spolu ne govorim), ki skrivnostno love podpise, kateri naj bi frančiškane še nadalje obdržali na tukajšnji deški ljudski šoli. Kje ima ta komedija svoje korenine in kam polž roge moli, ne bo težko uganiti. Ti podpisi naj bi namreč aprobirali frančiškane še za nadaljni pouk, — ker oni nočejo, ali pa se ne upajo pred izpraševalno komisijo. Zahteva vseh zavednih staršev je, da se redovniki nadomeste s posvetnimi učitelji, ki bodo prav gotovo delali vsaj toliko, kakor frančiškani in skrbeli, da se pouk in vzgoja na novomeški šoli vzdrži na višini, ki jo zahteva značaj mestne šole. In če slednjič omenimo, da bi pet učiteljev - očetov lažje študiralo svojo deco na realni gimnaziji, dekliški osemrazrednici ali trgovski šoli, bo vsakdo, ki ima količkaj čuta pravičnosti, prisodil ta učna mesta posvetnemu učiteljstvu.

Zavednim pliberškim Slovencem v album. Že dlje časa sem se zanimal za razmere lepega mesta Pliberk. Bral sem v raznih časopisih razvijanje narodnega življenja in želel si vas zopet po dalјši odsotnosti obiskati. A kakšno presenečenje me je zadelo, ko sem prišel zopet k vam. Nedaleč od kolodvora v lepi Malgajevi ulici zagledam na neki hiši, ki si jo predstavljate kot gostilno, napis »Gostilna pri junaku Malgaju«. V srce me je zabodlo, ko sem to videl. Pomislite, Pliberčani, vsaj tisti, ki ste osebno poznali Malgaja, kaj bi rekel on k temu. Že večkrat se vas je opominjalo — ne bodite tako kratkovidni in ne osmešite se pred svetom — a nič ni pomagalo — zato vam kličemo mi, ki nas razni opravki kličejo k vam, da najhitreje odstranite ta napis in si zapomnite, da ne pustimo imena naših velikih junakov naslikati na vsak »Pajzec«.

Sava si je vzel napitnino. Lepega zimskega dne je jezdil kaplan iz Šent Jerneja na lov proti Tolstemu vrhu. Tu se je zbralo že več drugih lovcev in gonja na zajce in drugo zverjad in perjad se je začela. Po končanem lovu so šli vsi lovci po lepem lovskem običaju na malo okrepčilo v Novakovo gostilno v Hrastju. Med tem je bil privedel Andrejčev Tone z Mokrega polja kaplanovega konja, ki ga je bil pustil lastnik na Mokrem polju pri Turjaku, pred Novakovo gostilno in se podal v gostilno. Mirno je čakal, da bi se ga usmilil s kako »božjo kapljico«, toda zaman. Ker pa je mislil, da mu gre po vseh božjih in človeških pravicah napitnina za to, da je pripeljal konja, je porabil malo živahnejši razgovor lovcev, vzel kaplanovo puško in jo odnesel iz sobe ter jo skril zunaj. Čakal je, če bo padlo kaj napitnine pri odhodu lovcev. Ti pa so očividno čisto pozabili na žejnega siromaka in odšli, kaplan pa je odjezdil. Andrejčičev Tone pa je natihem hvalil boga, da ni dobil napitnine, kajti opravičil se je s tem pred svojo vestjo, da je odnesel zdaj puško, krasno puško, risano, vredno med brati 500 kron, na svoj dom. Toda sreča je opoteča, orožniki so zvedeli zadevo, puška je šla, napitnino bo dobil pri sodniji.

Neprijetno presenečenje. Georg Dronka iz Arada se vrača iz Amerike in je izstopil z drugimi tovariši na tukajšnjem kolodvoru. Ko je danes nameraval kupiti potni listek za nadaljevanje potovanja, je pustil za trenotek listnico pri blagajni ležati ter ni opazil, da mu jo je neznani zlikovec skrivoma odnesel in zginil. Listnica je bila iz črnega usnja ter je vsebovala 180 italijanskih lir, 12 dolarjev ter več potnih in drugih listin na ime ovaditelja. Ker so za oškodovanca posebno listine velike vrednosti, prosi isti, da bi mu zlikovec vsaj povrnil iste in jih tukajšnji policiji odposlal.

Dva tiča. Delija Rasim, rojen 1894 in Sujko Sulejman, rojen 1890, oba iz Visokega v Bosni, sta bila dne 4. t. m. zasačena od nekega policijskega agenta, ko sta skušala z vetrihi odpreti neko pronočevalno sobo pri Orehku v Kolodvorski ulici. Za vse slučaje sta imela tudi vsak svoj nož v rokah. Varnostni organ je takoj poklical svoje tovariše, katerim se je posrečilo oba aretovati ter sodniji oddati.

Umrl je v Ljubljani g. Jernej Sterniša, čevljarski mojster. N. v m. p.

Kultura.

Koncert »Ljubljanskega Zvona« v Kočevju. V nedeljo popoldne bo prvič v Kočevju javno zaorila jugoslovanska pesem. V dvorani hotela »Trst« priredi pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« enourni koncert. Na sporedu so narodne in umetne jugoslovanske pesmi. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Šlehta v Kočevju.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Danes ob 19. uri ženski zbor, jutri ob 20. uri vsi! — Važno! **Odbor.**

Zveza gledaliških igralcev. LDU. Beograd, 9. avgusta. Danes se vrši tu zborovanje Zveze gledaliških igralcev in sicer ob devetih. Nadaljuje se v ponedeljek ob devetih. V ponedeljek pred skupščino se vrši v saborski cerkvi parastos za vse igralce, ki so padli ali umrli tekom vojne. V ponedeljek zvečer bo koncert, pri katerem bodo sodelovali Rijavec, Križaj, Polakova, Trauttnerjeva in Pospišilova. V torek, dne 12. t. m. bodo vprizorili »Fauna«, pri čemer bosta sodelovala Rajič in Pavič. Po drugem dejanju se vrši mal koncert z gospodom Primožičem in Križajem. V sredo, dne 13. t. m., bodo igrali »Mamseli Nitouche«. Nastopili bodo člani beograjskega, zagrebškega, ljubljanskega, novosadskega in skopeljskega gledališča ter člani gledaliških družb Hajduškovič in Gundulič.

Gospodarstvo.

Naše šume. LDU. Beograd. Po strokovnjaški oceni znaša osnovna vrednost vseh gozdov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ako se računijo 3% letnega dohodka 1 milijardo 800 milijonov dinarjev. Seveda te glavnice ne moremo doseči, ker eksploatiranje gozdov ni dovolj intenzivno. Današnja renta naših gozdov znaša le 40 milijonov dinarjev.

Urad za pospeševanje obrti ima na razpolago anilinske barve. Te barve prodaja po 80 K kilogram. Zelo značilno pa je tole dejstvo. Barve se ne izdelujejo pri nas in jih je treba kupiti v inozemstvu. Tudi urad za pospeševanje obrti je moral te barve kupiti od Retablierungsanstalt ter je plačal za barve pri tem zavodu od 10 do največ 24 K. Kljub visoki uvozni carini se dobe barve zelo ceneje iz inozemstva ter je upravičena domneva, da se je tudi teh barv polastilo verižništvo ne na korist obrtnikom in splošnosti.

Nadzorovanje. LDU. Beograd, 9. avgusta. Ministrstvo za trgovino je sklenilo nadzorovati denarne zavode in industrijska podjetja, kakor se je to vršilo dosedaj vsako leto, ako komisija najde, da se knjige ne vodijo v redu, ki ga določa zakon, ali ako najde druge netočnosti pri poslovanju, bo postopalo po »zakonu o podjetjih in akcijskih družbah.«

Jugoslavenski kompas. Te dni se razpošiljajo vprašalne pole na posamezna županstva, da jih ista izpolnijo in potem s povratnimi omoti uredništvu za slovenski del Jugoslavenskega kompasa: Gospodarski pisarni dr. Ivan Černe v Ljubljani, vrnejo. Ker centralna vlada v Beogradu, kakor tudi vse pokrajinske vlade priznavajo veliko vrednost tega dela za celo državo, se naprošajo tudi čč. župni uradi in p. n. šolska vodstva, da gredo županstvom na roke pri sestavi in izpolnitvi vprašalnih pol, ker je od točne izpolnitve teh pol odvisna porabnost in vrednost celega dela. Kompas bo v svoji celoti služil vsakemu podjetniku, vsem uradom, znanstvenikom in prostim poklicem. Za prospekt se je obrniti na Gospodarsko pisarno dr. Ivan Černe v Ljubljani.

Ljubljanska kreditna banka. V mesecu juliju vložilo se je na vložne knjižice in na tekoči račun 20,959.801 kron 4 vin., dvignilo pa 17,970.673 K 20 vin. Stanje vlog koncem julija 93,527.495 K 69 vin.

Jugoslavenski kompas izide koncem tega leta, in sicer trgovski del, dočim izidejo l. 1920 v presledkih po 4 mesece še ostali 4 zvezki: industrijalni, obrtni, agrarni in financijalni. Celo delo stane vnaprej vplačano 200 dinarjev, vsak zvezek zase 50 dinarjev. Obseg posameznih zvezkov bode nad 600 strani, ter bo celo delo tvorilo neobhodno potreben pripomoček za vsakega trgovca, industrijca, obrtnika, agrarca in finančnika, za vsak urad in vsako pisarno, ker bode edino informativno delo za celo državo. Naročila in oglase sprejema Jugoslavenski kompas (Gospodarska pisarna dr. Ivan Černe) Ljubljana.

Najnovejša poročila.

Vesti LDU.

KONEC KRIZE V SREDO.

LDU. Beograd, 10. avgusta. Z največjo gotovostjo se more računati, da bo kriza rešena v sredo, ko bo došlo do sestave kabineta.

KEDAJ KONČA MIROVNA KONFERENCA.

LDU. Pariz, 10. avgusta. (Pressbureau.) Nekateri listi so poročali, da namerava mirovna konferenca završiti svoje posle do konca meseca avgusta in med drugim rešiti tudi jadranski problem. Potem bi nastopile počitnice v mesecu septembru. Te informacije niso točne. Nikakor ni mogoče, da bi se ti posli mogli že sedaj definitivno rešiti. V resnici obstoji možnost, da bodo zavezniki podpisali mir z Avstrijo, a je zelo dvomljivo, da bi v tako kratkem času mogli likvidirati z Bolgarijo, a zlasti ne iz razloga, ker še niso predali preliminarije in se pozitivno ve, da se bo proti Bolgariji uporabilo enako postopanje, kakor se je z Avstrijo in Nemčijo. Iz vsega tega ni mogoče razvideti, kako bi bilo mogoče rešiti vse posle do konca avgusta. Kar se tiče jadranskega vprašanja, je istotako dvomljivo, da bi se moglo rešiti v tem času to vprašanje. Vrhovni svet je preobložen z delom, zlasti z mirovnimi pogajanji z Avstrijo in dogodki na Madžarskem, pa vse to dokazuje, da mirovna konferenca ne more likvidirati v mesecu avgustu, a še manj, da bi odšla na dopust in da bi ne rešila vseh teh problemov.

KONKURZ AVSTRIJE.

LDU. Dunaj, 9. avgusta. (ČTU.) »Wiener Mittagspost« poroča: Naš dopisnik je imel razgovor z odličnim amerikanskim diplomatom. Nemški Avstriji naloženi mirovni pogoji se kljub nadvse spretnemu memorandu dr. Rennerjevemu bistveno ne bodo izpremenili. Ko je dopisnik omenil, da se bo na ta način Avstrija zrušila, je rekel diplomat: Ententa si bo od upnikov Nemške Avstrije dala izstaviti zakonit mandat, da razglasi takorekoč konkurz te države. Tozadevno je že vse ukrenjeno; najbrže se bo imenovala komisija 7 članov kot prava upraviteljica konkurzne mase; v to komisijo bodo menda imenovani po en Anglež, Francoz, Amerikanec, Italijan, Belgijec, Nizozemec in Švicar. Vse kar se bo zgodilo, bo prav isto, kakor ako postane kaka velika delniška bančna ali zavarovalna družba nezmožna plačevanja.

NAŠI VJETNIKI V ITALIJI.

LDU. Dunaj, 9. avgusta. (ČTU.) »Neuer Tag« proča iz Pariza: Jugoslavija je zahtevala v Parizu, da se vrnejo vsi vjetniki, ki se nahajajo na Italijanskem. Na Tittonijev predlog pa je konferenca sklenila, da se mora počakati na sklep miru z Nemško Avstrijo.

BOLGARSKE TEŽAVE.

LDU. Bukarešta, 9. avgusta. (ČTU.) (RDU-Dacia) poroča: V Rahovem so bili sonet sporadi bolgarskih in fran-

coških vojakov garnizije. Bilo je 36 mrtvih. V Ruščuku so Bolgari umorili dva francoska civilista, ki sta prišla tja, da preiskujeta cestne izgrede. Francoski poveljnik je odredil nove aretacije.

LDU. **Saint Germain,** 10. avgusta. (Dun. KU.) »Temps« poroča iz Bukarešte, da bodo francoske čete, ki so bile do sedaj nastanjene na Romunskem, zasedle Bolgarsko in izvršile razorožitev. Pri Bolgarih v Dobrudži se je našlo 60.000 skritih pušk, mnogo strojnic in ročnih granat.

Društvene vesti in prireditve.

Ustanovni občni zbor slov. pevskega društva Krakovo - Trnovo se vrši dne 16. t. m. ob 20. uri popoludne v prostorih otroškega vrtca v Cerkveni ulici št. 21 z običajnim dnevnim redom.

Postajnih odpravnikov juž. in drž. železnic. važen sestanek se bo vršil dne 15. avgusta ob 14. uri pri »Novem svetu. Pozivljam tovariše, da se temu vabilu polnoštevilno in zanesljivo odzovejo, ker je dnevni red službena pragmatika. — Sklicatelj.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Kranju izreka tem potom vsem zahvalo, ki so tako lepo pripomogli, da je 40letnica vsestransko tako dobro uspela. Osobito se pa zahvali cenjenim damam, ki so pod spretnim vodstvom g. Viki Kotzbek, vzorno in pazljivo stregle pri vrtni veselici. Posebna zahvala pa še vrlemu čitalniškemu pevskemu zboru in njegovemu pevovodji g. Vilkotu Rusu za prijazno sodelovanje.

Aprovizacija.

+ **Amerikanska živila za šol. otroke.** Otroci, ki so dosedaj dobivali kuhan kakao, naj se zanesljivo zglase v torek dne 12. avgusta ob 8. uri zjutraj v oni kuhinji šole oziroma zavoda, kjer so dosedaj dobivali svoj zajutrek, da prejmejo nove izkaznice za amerikanska živila. Na te nove zelene izkaznice dobe šolski otroci iz Mühleisnovega skladišča na Dunajski cesti po 75 dkg sladkorja, 60 dkg kakaye, 65 dkg moke in 5 pušic kondeziranega mleka po sledečem redu: Št. 1 do 300 dne 12. avgsta od 8. do 11., št. 300 do 600 dne 12. avg. od 2. do 5., št. 600 do 900 dne 13. avg. od 8. do 11., št. 900 do 1200 dne 13. avg. od 2. do 5., št. 1200 do 1500 dne 14. avg. od 8. do 11., št. 1500 do 1800 dne 14. avg. od 2. do 5., št. 1800 do 2100 dne 16. avg. od 8. do 11., št. 2100 do 2400 dne 16. avg. od 2. do 5., št. 2400 do 2700 dne 18. avg. od 8. do 11., št. 2700 do 3000 dne 18. avg. od 2. do 5., št. 3000 do 3300 dne 19. avg. od 8. do 11., št. 3300 do 3600 dne 19. avg. od 2. do 5., št. 3600 do 3900 dne 20. avg. od 8. do 11. Za vsacega otroka se plača 1 krono za režijske stroške.

† **Sladkor za vkuhavanje sadja.** Ker so izčrpane zaloge domačih sladkornih tovarn in zadostujejo dovozi iz inozemstva le za neposredni konzum, se letos ne bo delil poseben sladkor za vkuhavanje sadja. Tozadevne prošnje so brezpredmetne in se ne bodo reševale. — Odsek za prehrano Slovenije.

† **Razdelitev mineralnega olja.** Iz Poljske sta dospela kot prva pošiljatev dva transporta različnih mineralnih olj. Ker je bilo ogromno število prosilcev za to blago, je odsek za prehrano pri razdelitvi tega kontingenta pritegnil zastopnike vseh prizadetih strok, in sicer zastopnika kmetijstva, montanističnih obratov, trboveljske premogokopne družbe, južne in državne železnice, obrtne in trgovske zbornice ter avtoreferenta. — Došli kontingent se je razdelil popolnoma, in sicer tako, da je krita najnujnejša potreba posameznih obratov. Posameznim prosilcem se dostavijo neposredno po pošti nakaznice, na katerih je zaznamovana odkazana množina ter tvrdka, pri kateri dobi isto. Vsako nadaljno dopisovanje na odsek za prehrano, kakor tudi tozadevno posredovanje naj se opusti. Kakor hitro bo na potu nova pošiljatev, se prizadeti krogi pravočasno opozorijo, da javijo svoje potrebe.

† **Vazelin.** Odsek za prehrano ima na razpolago dva vagona prvovrstne vazeline iz Poljske. Reflektanti za to blago naj vložé prošnje do 18. avgusta pri imenovanem odseku.

Poizvedbe.

V soboto 9. t. m. popoldne ob 3. uri sem se s tramvajem voz št. 5 od kolodvora peljala do pošte. Zraven mene je bil star nemški gospod (exterieur starega gospod Samassa) in gospa, katera sta se peljala naprej do Marijinega trga in moj, na klop sloneči dežnik, pričo kondukterja, tega voza seboj odnesla. Zatorej se opozarja, da naj dežnik vrneta v Gosposki ulici št. 6, II. nadstropje, na desno, da ne bo treba drugih korakov.

Išče se Ivan Bačar iz Ustja 59 pri Ajdovščini. Kdor ve za naslov, naj javi posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I.

Pozabljen je bil 4. t. m. pred odhodom jutranjega zagrebškega vlaka na kolodvoru svilen dežnik z belim držajem. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi v upravništvu »Slov. Naroda«.

Ona dama, ki je dne 6. t. m. ob 9. uri zjutraj pomotoma vzela damski dežnik v električnem vozu na progi Mestni trg - deželna bolnica, se poziv-lja, da ga nemudoma vrne upravništvu »Slov. Naroda«, da se izogne sodnemu postopanju.

Pozabil se je v petek dopoldan okoli desete ure črn ženski svilen dežnik v električnem vozu od garnizijske bolnice do glavne pošte. Prosi se pošteni najditeli. da ga odda v upravništvu »Slov. Naroda«.

Ušla je lovska psica - prepeličarka, kratke rjave dlake z belo lisco na prsih, dolgimi dol visečimi ušesi in kratkim odsekanim repom. Sliši na ime Janči. Kdor jo izsledi, naj jo odda proti nagradi lastniku Antonu Korošec, nadživinozdravniku v Kranju.

Zgubil se je v Ljubljani pes brez marke, srednje rasti, svetlo - rjave barve, ki je tekel za vozom. Najditeli se prosi, da sporoči na naslov M. Rant, Kranj.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Viseča sobna svetilka za petrolej se proda. Poizve se v trgovini Benedikt, Prešernova ul.

Konteristinja z daljšo prakso želi službe. „Šifra H. K. 7832" na upr. Slov. Naroda. 7832

Proda se športni čoln. Poizve se pri g. Koširju, Pred Prulami št. 23. 7817

Svinčene cevi kakih 20 do 30 metrov 1/2 do 3/4 cole širokih kupi **Ivan Savnik, Kranj.** 7846

Lep črn slamnik, ena zimska jopca in 2 kostuma se ceno proda. Moravs, Dolenjska cesta 18/II.

Dr. Alojz Kraigher, Poljanska c. 18, odpotuje 11. t. m. za štiri tedne na počitnice. 7849

Proda se salonska kompletna garnitura in dva otroška vožička. Vpraša se na dvorišču Sv. Jakoba nabrežje št. 29. 7841

Abonement na kosilo in večerjo iščem Pogoj dobra domača hrana! Cenj. ponudbe pod „bančni uradnik 7753" na upravo lista. 7753

Sobo, lahko priprosto, sicer snažno opremljeno išče soliden višji uradnik. Ponudbe pod „Snaga 7848" na upr. Slov. Naroda. 7848

1500 K dobi, kdor mi preskrbi v Ljubljani lepo stanovanje s 4—6 sobami. Ponudbe pod „I. K. 7830" na upr. Slov. Naroda. 7830

Svilo predeno in nepredeno v štencah kupuje po visoki ceni tvrdka **Fran Kos, Ljubljana, Sodna ulica 7.** 7856

Portal ali izložbena okna, krasno izdelanj 4 mtr. dolg, 3 mtr. visok, se ceno prod a pri Ivanu Savnik, Kranj. 7844

Stedilnik, že rabljen, na 2 1/2 plošče, za levo stran, z belimi ploščicami, je naprodaj pri Ivanu Savnik. Kranj. 7845

Izvrsten rudokop in premog se proda ali da v najem. Išče se gostilna v najem ali se kupi. Naslov: **Ana Hernans, Terezija Penič, pošta Loka pri Žusmu.** 7836

Zastopnik inozemske tvrdke kupi večjo množino že **DRV** Obvezne ponudbe s izgotovljenih skrajno ceno, dobavnim časom in opisom na: **Ljubljana, poštni predal 151.** 7820

Realec maturant išče stanovanje s hrano pri boljši rodbini. Plača v živilih ali v denarju. Ponudbe na Upravništvo Slov. Naroda pod „realec 7825".

Kdo sprejme 11 letnega, inteligentnega, zdravega dečka v vzgojo. Odgovor prosim takoj na uprav. «Slovenskega Naroda» pod: „nesebično 7840" 7840

2 bencinova motorja prodam in sicer 5 HP ležeči 7 HP prevozni, posebno pripravna za kmetijstvo. Kupim večjo množino eternita. **A. Kremžar, strojno ključavničarstvo v Št. Vidu nad Ljubljano.** 7816

išče se v stalno službo spreten knjigovodja (ali knjigovodkinja) z dolgoletno prakso v knjigovodstvu, slovenskoj i nemškoj korespondenci popolnoma samostojan (bilanzfähig). Samo prvorazredne sile neka svoje ponudbe s plačilnimi zahtevami in s prepisi spričeval šalju na: **Ivan Dumić, Import-Eksport, Zagreb, Zrinjevac 15,** 7755

Bolju kućnu djevojku, koja kuhati znade i sve ostale kućne poslove, traži mala obitelj uz dobru plaću i vrlo dobru obskrbu za dulje vrijeme u Crikvenicu, Hrvatsko Primorje. Ponude kao i eventualno osobno prijavu prima do 15. rujna (septembra) 1919. Ponude slati na gosp. Ing. **Deidesheimer - Potočnjak Crikvenica,** 7855

Izjava.

Podpisani preklicuje vse sumičenje nasproti gospe Elizabeti Skočir, veleposestnika soprogi v Ribnici na Pohorju ter prosi, da mu oprosti. Proti vsakem razširjevalci enake govorice bodem sodnjisko postopal

L. Jamnig, Ribnica na Pohorju.

Moško kolo s prostim tekom se proda za 350 kron. **Dunajska cesta št. 75. (Pisarna).** 7783

Gospodična išče stanovanje s hrano. Ponudbe na upravništvo Slov. Naroda pod „1. september/7786".

Dva dečka (pikolo) se sprejmeta za restavracijo in kavarno v Narodnem domu. 7776

Sodar priden in pošten se takoj sprejme. Pismene ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda" pod „Sodar 7711"

Kupi se šelak. Ponudbe na tovarno v Zg. Gameljnih nad Ljubljano. 7419

Popravila žepnih ur, zlatnine in srebrnine sprejme F. Cuden Sin — nasproti glavne pošte v Ljubljani. Točna in solidna izvršitev. 5531

Instruktor gimnazijec se takoj sprejme. Ponudbe pod „Gimnazijec/7794" na uprav. Sl. Nar. 7794

Drva cele vagone in tudi na m³ oddaja Gospodarska zveza v Ljubljani.

Proda se damska zlata ura in dolga zlata veriga. Poizve se v trafiki **Dolenc, Prešernova ulica.** 7807

Prodam več motornih koles, tovorni avto 3 tone s priklopnim vozom znamke Franc. — **Florjančič, Šelenburgova ul. 6.** 7447

Sveže maline se kupijo v vseh množinah. Ponudbe na **Destilacija esenc in izdelovanje sokov Potnik Srečko, Ljubljana, Slomškova ul. štev. 27** 7251

Dve gospodične iščeta stanovanje s hrano pri boljši družini. Cenjene ponudbe prosim na uprav. Slov. Naroda pod „bančni uradnici/7804" 7804

Naprodaj damsko sedlo, konjska brzda, damski jahalni škornji, žoge za tennis. Stvari se morejo ogledati v Gosposki ulici št. 15 2. nadstropje od 9. do 11. ali od 14. do 16. uri 7797

Manufakturisti! Kupi se večja množina papirnatega blaga za embaliranje. Ponudbe z navedbo kvantitete, cene, če mogoče vzorca na naslov: **Živko Frković, Ljubljana, Stari trg št. 3, II. nadstr.** 7795

Proda se hiša z gostilniško koncesijo. vrtom in hlevom za več glav živine. Primerna za vsakega rokodelca, na glavni cesti blizo Ljubljane. Kje pove upr. Slovenskega Naroda. 7801

Vporaben pisalni stroj novejšega sistema se takoj kupi. Vprašati je na Dunajski ces. 50 pri oskrbnici med 1—3 uro popoldne. 7835

Valentin Maček tovarnar, Domžale 43 sprejemam v popravilo, po nizkih cenah vseh vrst klobučevinaste (filcaste) klobuke za gospode in dame.

Mlad inteligenten gospod išče sobo pri samostojni gospodični ali vdovi ter plača sam celo stanovanje. Ponudbe pod „SOBA" na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rsžanc' Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 7775

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETTI, parna žaga za drž. kodvorom, Ljubljana. 2048

Hrana za dva učenca petega in šestega razreda nemške gimnazije se za bodoče šolsko leto išče pri meščanski rodbini. Cenj. ponudbe z navedbo pogojev na: N. Einicher, Muta ob Dravi. 7725

Išče se veletrgovina, ki bila voljna ustanoviti v lepem prometnem kraju filijalko na lasten račun trgovsko izobraženemu premožnem možu. Ponudbe pod „Veletrgovina/7723 na uprav. Slov. Naroda. 7723

Gostilniška oprava se kupi in sicer: vrtne mize, stoli in svetilke, kuhinjska posoda, žlice, vilice in noži, vsakovrstne steklenice, kakor tudi buteljke po 1/4, 1/2 in 1 liter vsebine; nadalje tudi 100 po 2 1/2 cm močne in 100 komadov po 4 cm smrekove deske, akoravno so bile že rabljene. Vse zgorenje reči se vzamejo tudi na posodo proti primerni odškodnini. Cenjene ponudbe z zadnjo ceno in napovedjo množine na naslov „Gostilniška oprava" na upravništvo tega lista. 7686

Soba in hrana za eno gospo za en mesec se išče v Ljubljani ali na dezeli. Ponudbe z navedbo cene na upr. Slov. Naroda. 7828

Cisto nov gig naprodaj.

Ponudbe na **Ferdinand Ferjan, Jesenice, — Gorenjsko.** 7854

Odda se

300—400 kg žaganja.

Ponudbe je nasloviti na: Papirnico Goričane, pošta Medvode, Gorenjsko. 7826

Karbida

vsaka množina najceneje se dobi pri Ferdo Ussar, Meljska cesta št. 57, Maribor. 7822

Strojepiska,

vešča perfektno slovenske in nemške stenografije se išče za elektrotehčini obrat. Ponudbe s spričevali, navedbo zahtevkov pod šifro: „Elektro/7843" na uprav. Slov. Naroda. 7843

Išče se

vzgojiteljica,

vešča slovenskega in nemškega jezika ter igranja klavirja. Dobra in obilna hrana zasigurana. Nastop po dogovoru septembra meseca. Ponudbe pod naslovom: Marijana Komes, Laško. 7834

Iščem mladega trgovskega sotrudnika, špecerijske stroke, dobrega prodajalca ki bi bil sposoben za potovanje Ponudbe z navedbo starosti in referenc pod „Trgovec/7782" na uprav Slovenskega Naroda. 7782

Kupujemo vse vrste in vsako količino

ščetarskega blaga

od proizvoditeljev. **Em. Weiss i drug, Zagreb, Kurelčeva ulica 6.**

Stanovanje:

v neposredni bližini glavne pošte obstoječe iz 2 sob, 2 kabinetov, kuhinje, prostorne predsobe, podstrešja in kleti, se zamenja za stanovanje, ki je najmanj tako veliko čeprav bolj oddaljeno. Ponudbe na upravništvo tega lista pod „Vočin/7747". 7747

Motocykel

če mogoče s priklopnim vozom in

avto

kupim. Lastniki samo prvovrstnih strojev naj pošljejo svoje naslove na **Ulrih Bakovsky, restante Ljubljana, glavna pošta.** 7799

+

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki in mučni bolezni preminul previden s sv. zakramenti za umirajoče v 56. letu svoje starosti, nad vse ljubljeni mož, oče, stric, gospod

Jernej Sterniša

čevljarski mojster.

Pogreb se vrši dne 12. t. m. ob 4. uri iz deželne bolnice na tukajšnje pokopališče.

Priporočamo blagega pokojnika v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 11. avgusta 1919.

Žalujoči ostali.

+

Društvo deželnih uradnikov javi pretužno vest, da je preminul po dolgi, mučni bolezni njegov član, gospod

dr. Gvido Zbašnik

tajnik Kranjske deželne banke.

Pogreb preblagega člana bo v nedeljo, dne 10. avgusta 1919 iz hiše žalosti Beethovnova ulica 9.

Ohranimo mu blag in časten spomin!

Okrajni glavar Leon Grasselli

Profesor Lea Grasselli roj. Levčeva

poročena.

Ljubljana, 11 avgusta 1919.

7851

Javna dražba.

Stalno provijantno skladišče dravske divizijske oblasti bo v sredo dne 13. avgusta 1919 ob 9. uri dopoldne prodalo potom javne dražbe 1365 raznih lesenih zabojev. Dražba se bo vršila v javnem skladišču **„Balkan"** na Dunajski cesti.

Kupci se vabijo.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 7. avgusta 1919.

Gospodinja ki rabi

Milo „SRNA" štedi s perilom, časom, trudom in denarjem. Poiskusni zavoji a 4 1/2 kg vsebine. **IGNAC FOCK, tvornica mila in sode, Kranj.**

Ovčje in kozje volne

kupujem oprane in neoprane samo cele vagone. Ponudbe z vzorci in zadnjo ceno ter količino poslati na tvrdko 7810

RUDOLF POLAČEK, Zagreb, Jurišićeva ul. 24.

Dame ki želijo kupiti

fine nogavice

jih dobijo po jako nizki ceni v hotelu **Malič soba 58 od 3—5 pop.**

Zdravnik in zobozdravnik z najboljšimi spričevali in dolgoletno klinično prakso (interni in kirurgični oddelek, porodništvo, ginekologija in zobozdravništvo) privatno lekarno, kompletnim zobozdravniškim ateljejem in ordinacijsko opremo, slovenskega, nemšk. in italijanskega jezika vešč, **želi službe** kot vodilni zdravnik pri privatnem tehničnem podjetju velikega obsega. Vprašanja naslovite: **Maribor 1 poštni predal 12.** 7824

Dr. Anton Ogrizek

je otvoril odvetniško pisarno v Celju, Kralja Petra ul. 28 (prej Graška), nasproti gostilne Branibor.

Brasno (moka), pšenicu, kukuruz, ječam, zob (oves), posije (otrobi) i ostale zemaljske plodine i proizvode nudja samo na veliko

Ivan Dumić, Zagreb, Zrinjevac broj 15,

Telefon 22—69.

Javna dražba.

Po nalogu dež. vlade za Slovenijo, oddelek za trgovino obrt se vrši v sredo

dne 13. avgusta 1919.

točno ob 2. uri popoldne prostovoljna javna dražba sekvestriranega blaga, ležečega v blagovnem skladišču južne železnice v Ljubljani, glavni kolodvor. Dražba se vrši na liču mesta poleg carinarne. Dražili se bodo: 1 balon žveplenega etra, vazelin, 67 zabojev črne kreme za čevlje, 4 bale vreč, 1 motor na bencin (pomanjkljiv), tovori žične vrvi (Drahtseil) 100—200 m dolžine in 20—40 *mm* debeline, 200 kg železnih 7/8 col vijakov (matice).

Pod zakup hotel prvog reda u Beogradu

Uprava Beogradske zadruge izdaje pod zakup svoj hotel „Bristol" koji se nalazi u Beogradu u palati zadruginoj iznedju ulica: Karadjordjeve, Hercegovačke, Zvorničke i Sv. Nikolskog trga u neposrednoj blizini železničke i parobrodske stanice.

Hotel ima oko 60 soba za putnika, dve trpezarije, restoracija, lift i sve ostale prostorije potrebne modernom hotelu.

Hotel se izdaje: bez nameštaja, u kome slučaju zakupac je dužan da unese sav nameštaj, koji odgovara hotelu prvog reda; a izdaje se i sa nameštajem bez posteljnih stvari, tepiha i posudja kafanskog.

Ponude reflektanta sa oznakom, da li se hotel želi uzeti pod zakup bez nameštaja ili sa nameštajem; za koje vreme i po kojoj ceni, imaju se predati licno Upravi Zadruginoj u Beogradu najdalje do 15. avgusta.

U Beogradu, 29. Jula 1919.

Uprava Beogradske Zadruge.